

Norsk kulturforum (NOKU) er en nasjonal interesse- og kompetanseorganisasjon for den lokale kultursektoren. Medlemmene i NOKU er primært kommuner og fylkeskommuner som danner et landsdekkende kompetansenettverk for de som arbeider med å utvikle og tilrettelegge for den lokale kultursektoren.

Innspill til ny folkehelsemelding Fra Norsk kulturforum (NOKU)

Innledning

Kunsten og kulturens rolle og betydning for samfunnsutviklingen er mangfoldig og sektoroverskridende - og har i stor grad betydning for folks helse. Det vil være viktig i en ny folkehelsemelding å synliggjøre og forankre kunsten og kulturens betydning i kommunens og fylkeskommunens arbeid med folkehelse, og i den anledning oppfordrer vi Helse- og omsorgsdepartementet om at den nye folkehelsemeldingen stimulerer til økt samarbeid mellom folkehelse og kultursektoren i kommunene og fylkeskommunene. Kultursektoren er en viktig aktør i arbeidet for god folkehelse. Sektoren forvalter kompetanse og kunnskap, legger til rette for læring, skapende og utøvende kulturaktivitet, og tilbyr et bredt spekter av opplevelser og egenaktivitet som er vesentlig for en god folkehelse.

Kunst- og kulturlivet er forebyggende helsearbeid

Kunst- og kulturlivet er en møteplass, et ytringsrom, et refleksjonsrom over hvem vi er som mennesker og hvilket samfunn vi lever i. Kunst- og kulturlivet er en arena hvor man gjennom deltakelse kan utvikle identitet og kreativitet og oppleve tilhørighet og felleskap. Alle komponenter som er vesentlig for å trives i et samfunn og redskaper for å mestre livet.

Kunsten og kulturens positive virkninger for det enkelte menneskets helse og trivsel er i dag solid dokumentert gjennom forskning. Mange vil påstå at kunst og kultur i seg selv er helsefremmende; at et sterkt kulturliv i seg selv gir mer og bedre folkehelse. Det bør derfor være naturlig og selvsagt for samfunnet å inkludere kunst og kultur som et viktig virkemiddel i helsefremmende arbeid.

Kultursektoren som arena og samarbeidspart:

Kulturloven sier at kommunene og fylkeskommunene skal tilrettelegge og tilby et mangfold av kunst- og kulturaktiviteter for hele befolkningen. Kommunene og fylkeskommunene er tjenestetilbydere av flere kulturtilbud som kulturskoler, folkebibliotek, fritidsklubber, frivillighetssentraler, kulturhus, Den kulturelle skolesekken, UKM etc. De er også utviklere av det lokale kulturlivet ved at de tilrettelegger for at lokale og regionale kunst- og kulturaktører kan skape meningsfulle kunst- og kulturaktiviteter og hendelser i lokalsamfunnet for befolkningen. I dette arbeidet tilrettelegger de for at hele befolkningen kan ha et mangfold av kunst- og kulturarenaer å delta på - og gjennom dette arbeidet så skaper kultursektoren gode lokalsamfunn med et aktivt kunst- og kulturliv. Dette arbeidet er et vesentlig bidrag til lokalbefolkningens trivsel og helse, og det er derfor viktig å støtte opp under det arbeidet som kultursektoren gjør i forbindelse med folkehelsearbeidet lokalt og regionalt. Det er også viktig å bruke den kompetansen som kultursektoren innehar i helseinstitusjoner og situasjoner der man skal bruke kunst og kultur som virkemiddel i folkehelsearbeidet.

Tenk sektoroverskridende:

Det har lenge vært en målsetting for NOKU å synliggjøre kulturens betydning og rolle i

samfunnet. Vi er opptatt av å synliggjøre kunsten og kulturens egenverdi, dets egen profesjon og kompetanseområdet, samtidig så mener vi at kunst og kultur har *betydning og ringvirkninger* for samfunnet som helhet. Vi oppfordrer derfor Helse- og omsorgsdepartementet til sektoroverskridende tenkning både når det gjelder å stimulere til hvordan man arbeider med kultur og folkehelse i kommunen og fylkeskommunen, men også i arbeide med folkehelsemeldingen på departements nivå. Det skrives i disse dager en ny Kulturmelding som skal skissere fremtidens kulturpolitikk, og den nye folkehelsemeldingen bør være i dialog med den nye Kulturmeldingen – og de bør virke sammen.

Avslutning:

Kultur og kunst tilfører samfunnet ekstra dimensjoner i arbeidet med folkehelse. Den kommunale kultursektoren inkluderer profesjonelle kunstnere, frivillig sektor gjennom amatørkulturlivet, nasjonale og regionale aktører gjennom kulturorganisasjoner. Og samlet gir disse et bredt og variert kulturtilbud i form av både egenaktivitet og gode opplevelser, til gamle og unge i hele landet – og fremstår derfor som den beste samarbeidspart for å oppnå en nasjonal målsetting om god folkehelse i hele landet.

Gjensidig respekt og anerkjennelse av hverandres kunnskap og kompetanseområder er avgjørende for å lykkes!

Oslo 12. september 2018

Med vennlig hilsen
Norsk kulturforum

Styreleder
Else Blom

Generalsekretær
Hege Knarvik Sande